

HEMŞİRELİK LİTERATÜRÜNDEN ÖZETLER

Halk Sağlığı ve Okul Hemşireliği Yönünden Pediculosisden
Korunma

Journal of Community Health Nursing 8: 2, 85-95, 1991

ÖZET: Esin TORKİSTANLI

Pediculosis ABD'de her yıl milyonlarca çocuğu etkilemektedir. Pediculosis'in tedavisi mümkün olmakla beraber 0/ 100 bir temizlik sağlanamaz. Hastalık erken dönemde çok kolay şekilde tanınabilir. Bu konuda özellikle kırsal alan okullarındaki etkin çalışmalar önemlidir.

Baş biti insana bağımlı bir parazittir. ABLYde her yıl 6-12 milyon çocuk pediculosisden etkilenmektedir, bu rakamlar diğer hastalıklar içinde çok sık görüldüğünü belirtmektedir. Buna karşın pediculosisin tanınması ucuz ve çok kolaydır. Ancak tanısı için okul sağlığı ve halk sağlığı hemşirelerine büyük bir görev düşmektedir.

PEDİCULOSİS EPİDEMİYOLOJİSİ: Halk sağlığının esas amacı yüksek risk altında bulunan toplulukları primer olarak hastalıktan korumaktır. Tarih boyunca yaygın olan bu parazite M.Ö. 4000 yılında bile rastlandığı saptanmıştır. Bu günde artan şekilde görülmeye devam etmektedir, ayrıca kayıtlara geçmeyen olgu sayısı da oldukça fazladır. Bit başta herhangi bir yere yerleşerek kaşıntıya bağlı furunculosis, sellulit, pyodermitis ve impetigoya neden olabilir. Kötü hijyen ve sanitasyon koşulları, kalabalık ortam yayılmasını artırır; herkeste görülebilir. Ancak kadınlarda uzun saçtan dolayı risk daha fazladır.

TEDAVİSİ : Bit ve sirkenin eliminasyonu süreci 3 basamağı içerir.

1. Etkili ve en güvenilir yolla bireylerin tedavisi (2 yaşın altındaki çocuklara ve gebe kadınlara pediculosis tedavisinin uygulanması Ulusal Pediculosis Birliğince (NPA) önerilmemektedir.)
2. Tüm sirkeleri ortadan kaldırmak.
3. Çevrenin ve kişisel eşyaların dezenfeksiyonu.

Erken tanı için yılda bir tarama yapılmalıdır. Tedavi için malathion, Pyrethrin, pametrin daha az yan etkileri nedeniyle tercih edilir. % 59 vakada aile içi enfeksiyon da mevcuttur.

Bu konuda demografik veriler, okullardaki protokoller, tedavi ile ilgili konular ve pediculosis'e bağlı olarak gelişen olaylar hakkında yapılan araştırmaya 543 kişi katılmış, elde edilen sonuçlar bilgisayarla analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılanların % 84'ü **pediculosisin ciddi bir problem olduğunu, % 78'i de tarama programının gerekliliğini ifade etmiştir.** Pek çok okulun tarama programına ihtiyacı olduğu anlaşılmış ve saptanan vakaların % 97'si okuldan uzaklaştırılmıştır.

istatistik olarak hemşirelik bilgi ve **deneyimi ile tanısı arasında fazla bir bağlantı bulunmamış, bu da erken tanının kolay olduğunu göstermiştir.**

Bu verilere **karşın bir çok okulun taramayı kabul etmemesi de korunmayı engellemektedir.**

Korunmada ailede çok önemlidir. Taramaya % 16 oranında annelerde katılmıştır ve bir toplum problemi olan pediculosisin aile içi bakım ve tedavisinin önemi belirlenmiştir.

Sonuç olarak (tartışma) **ABD de pediculosis endemiktir ve korunmada 2 kriter önemlidir.**

1. Uygun politikaların saptanması
2. Eğitim

Bu çalışmada okul ve halk sağlığı hemşirelerinin rolü çok açık olarak görülmektedir. Ailelerin eğitimi ve okul yöneticilerinin **bilgilendirilmesi de önemlidir. Ayrıca pediculosisin endemik olması, kolay saptanması, kolay tedavisi ile enfeksiyon bulaşması üzerinde önemle durulması gereken konulardır.**